

Veštačka inteligencija

Projekat – Blokiranje (Blockade)

Osnovne informacije

- ▶ Cilj projekta:
 - ▶ Formulacija problema
 - ▶ Implementacija algoritma za traženje (algoritma za igru)
 - ▶ Implementacija procene stanja korišćenjem pravila i zaključivanja
- ▶ Jezik: Python
- ▶ Broj ljudi po projektu: 3
- ▶ Datum objavljivanja projekta: 25.11.2021.
- ▶ Rok za predaju: 16.1.2022.

Ocenjivanje

▶ Broj poena:

- ▶ Projekat nosi maksimalno 20% od konačne ocene
- ▶ Poeni se odnose na kvalitet urađenog rešenja, kao i na aktivnost i zalaganje studenta

▶ Status:

- ▶ Projekat je obavezan!
- ▶ Minimalni broj poena koji se mora osvojiti je 5!
- ▶ Očekuje od studenata da ozbiljno shvatite zaduženja!
- ▶ Ukoliko ne uradite projekat u predviđenom roku, naredna prilika je tek sa sledećom generacijom, po pravilima koja će biti definisana za novi projekat!

Takmičenje / turnir

- ▶ Posle predaje projekta biće organizovano takmičenje.
- ▶ Planirani termin takmičenja je sredina januara.
- ▶ Prva tri mesta na turniru donose dodatne poene: 5 za prvo mesto, 3 za drugo i 2 za treće mesto (računaju se kao dodatni poeni za angažovanje u toku semestra).

Pravila ponašanja

- ▶ Probajte da uradite projekat samostalno, bez pomoći kolega iz drugih timova i prepisivanja.
- ▶ Poštujte tuđi rad! Materijal sa Web-a i iz knjiga i radova možete da koristite, ali samo pod uslovom da za sve delove koda ili rešenja koje ste uzeli od nekog navedete referencu!
- ▶ Ne dozvolite da drugi prepisuje od vas, tj. da drugi koristi vaš rad i vaše rezultate!
- ▶ Ne dozvolite da član tima ne radi ništa! Dogovorite se i pronađite zaduženja koja on može da uradi. Ako mu ne ide, pronađite druga zaduženja.

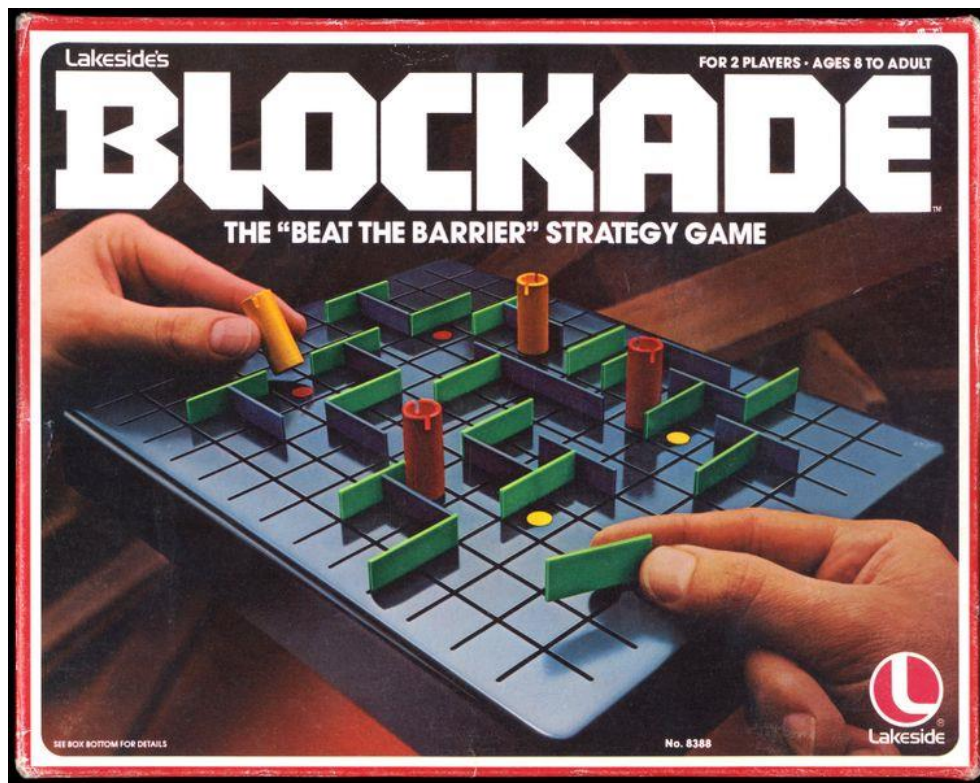

Faze izrade projekta

- ▶ Formulacija problema i implementacija interfejsa
 - ▶ Rok: 12.12.2021. godine
- ▶ Implementacija operatora promene stanja
 - ▶ Rok: 26.12.2021. godine
- ▶ Implementacija Min-Max algoritma za traženje sa alfa-beta odsecanjem
 - ▶ Rok: 5.1.2022. godine
- ▶ Definicija heuristike (procena stanja)
 - ▶ Rok: 16.1.2022. godine
- ▶ Rezultat svake faze je izveštaj koji sadrži dokument sa obrazloženjem rešenja i datoteku sa kodom.

Igra Blokiranje (*Blockade*)

Opis problema *Blockade*

- ▶ Problem je igra *Blockade*
- ▶ Strateška igra zaobilaženja prepreka
- ▶ Tabla je dimenzija $m \times n$, m vrsta (paran broj) i n kolona (neparan broj), što se definiše na početku igre (preporučeno je 11×14 , a maksimalno 22×28)
- ▶ Dva igrača crni i beli (X i O) naizmenično odigravaju po jedan potez
- ▶ Svaki igrač ima dva pešaka i po k zelenih i plavih zidova što se definiše na početku igre (preporučeno je 9, a maksimalno 18)
- ▶ Tabla je na početku prazna (bez zidova) sa pešacima postavljenim na početna polja što se definiše na početku igre (preporučeno je da pešaci igrača X budu na poljima $[4,4]$ i $[8,4]$, a igrača O na poljima $[4,11]$ and $[8,11]$)
- ▶ Pobednik je igrač koji dovede jednog od svoja dva pešaka na početno polje protivnika
- ▶ Igra čovek protiv računara i moguće izabrati da prvi igra čovek ili računar

Pravila igre *Blockade*

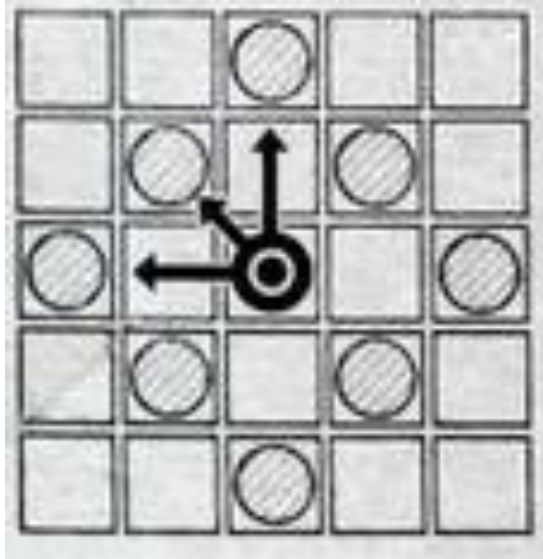
- ▶ Igrači povlače poteze naizmenično
- ▶ Igrač, u jednom potezu, pomera samo jednog pešaka u željenom pravcu i obavezno postavlja samo jedan zid (ako ima preostalih zidova)
- ▶ Pešak može da se pomeri tačno dva polja ulevo, udesno, nagore i nadole ili tačno jedno polje dijagonalno
- ▶ Zidovi se uvek nalaze između tačno četiri polja, tj. ne mogu počinjati na pola

- ▶ Zidovi plave boje se postavljaju u pravcu s leva udesno (horizontalno), a zidovi zelene boje u pravcu odozgo nadole (vertikalno).

Pravila igre *Blockade*

- ▶ Dozvoljeni potezi

Pravila igre *Blockade*

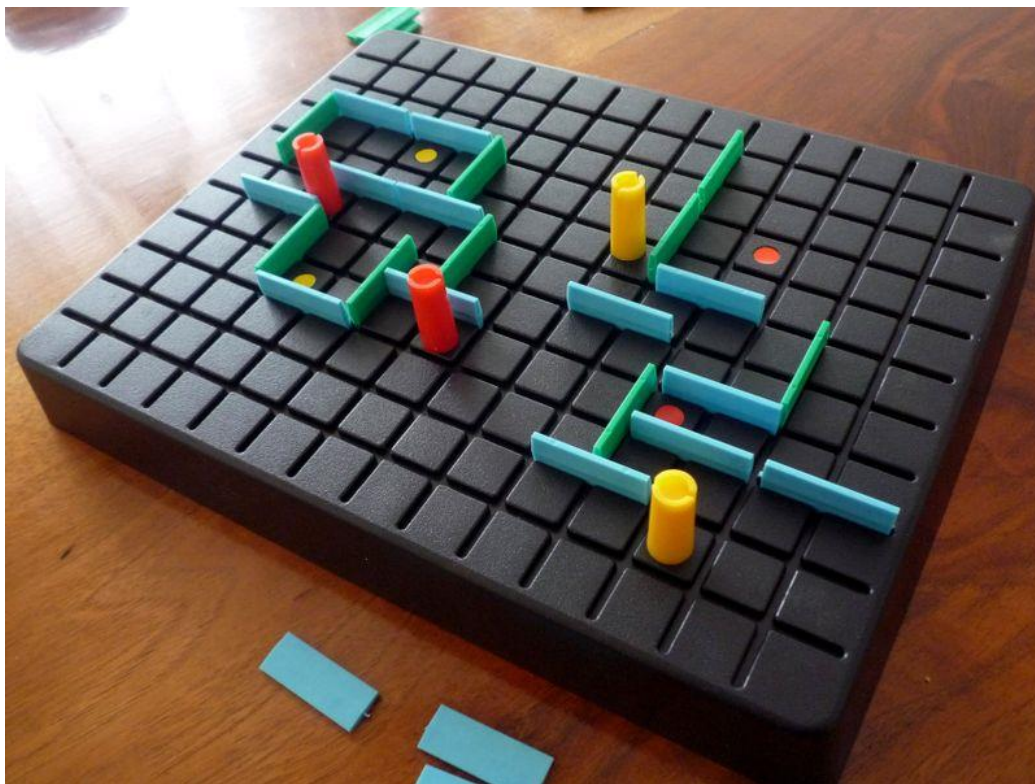
- ▶ Dva pešaka ne mogu se naći na istom polju
- ▶ Pešak ne može da ukloni protivničkog pešaka (osim sa početnog polja)
- ▶ Pešak ne može preskočiti zid
- ▶ Pešak može preskočiti drugog pešaka koje se nalazi na susednom polju
- ▶ Pešak se može pomeriti samo jedno polje ako je blokiran drugim pešakom
- ▶ Početna polja ne smeju biti ograđena zidovima
- ▶ Za svako do četiri početnog polja mora da postoji barem jedan put kojim se može stići do njega
- ▶ Početno polje se ne može zaštititi sopstvenim pešakom, jer je protivniku dozvoljeno da ukloni pešaka sa početnog polja
- ▶ Pešak koji se nalazi na polju susednom početnom polju protivnika može da stane na njega

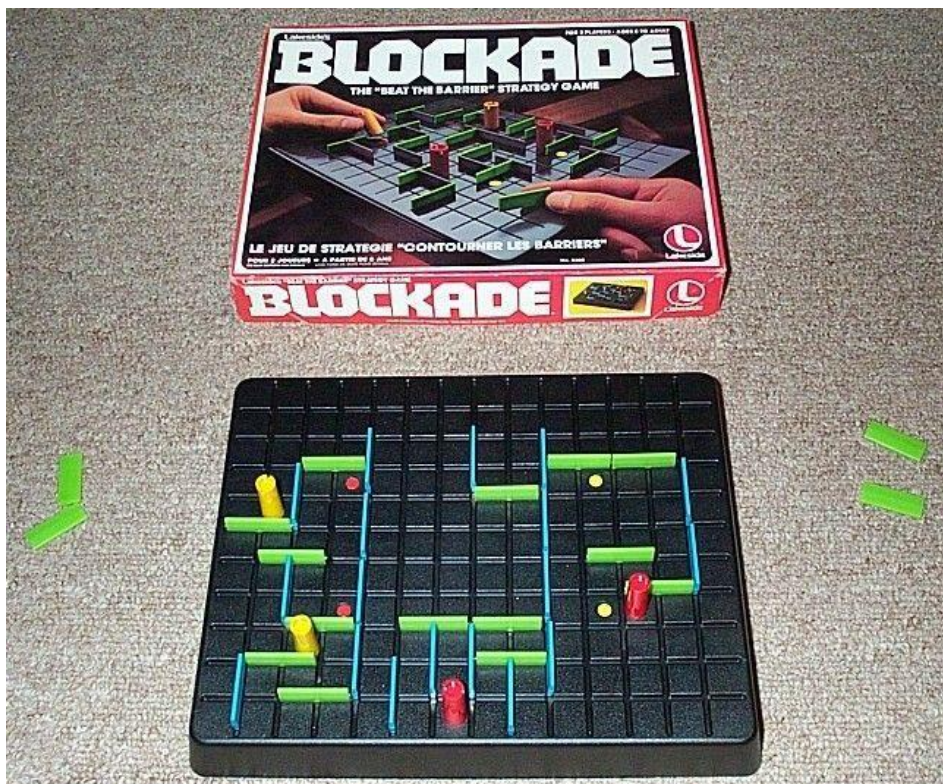
Blockade – Početak igre

Blockade – Primer stanja igre

Blockade – Primer kraja igre

Blockade – Korisni linkovi

► Originalna pravila igre:

- <https://boardgamegeek.com/boardgame/2559/blockade>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Blockade_\(board_game\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Blockade_(board_game))
- <https://en-academic.com/dic.nsf/enwiki/6995480>

Zadatak I –

Formulacija problema i interfejs (1)

- ▶ Definirati način za predstavljanje stanja problema (igre)
 - ▶ Tabla, pozicije pešaka na tabli, pozicije zidova na tabli, broje preostalih zidova
- ▶ Napisati funkciju za postavljanje početnog stanja
 - ▶ Definiše se na osnovu zadate veličine table, broja zidova i početnih pozicija pešaka
- ▶ Napisati funkcije za proveru kraja igre
 - ▶ Kraj je kada je pešak na protivničkom početnom polju
- ▶ **VAŽNO: NIJE POTREBNO realizovati funkcije koje obezbeđuju odigravanje partije (faza II)**

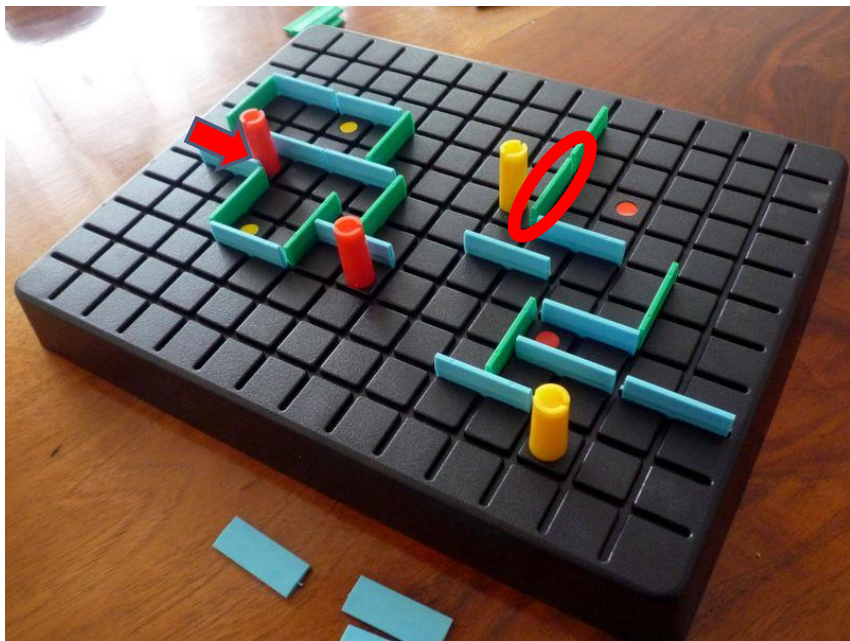
Zadatak I –

Formulacija problema i interfejs (1)

- ▶ Omogućiti izbor ko će igrati prvi (čovjek ili računar)
- ▶ Prvi igra uvek igrač X, a drugi igrač O
- ▶ Implementirati funkcije koje obezbeđuju unos početnih parametara igre
 - ▶ Dimenzija table i broja zidova i početnih pozicija pešaka
- ▶ Implementirati funkcije koje obezbeđuju prikaz proizvoljnog stanja problema (igre)
- ▶ Realizovati funkcije koje na osnovu zadatog poteza igrača menjaju trenutno stanje problema (igre) i prelaze u novo
 - ▶ Potez je oblika igrač (X ili O) broj pešaka (1 ili 2) potez (6 3 – vrsta i kolona) i boje i pozicije gornjeg levog polja od četiri koja okružuje zid (p 4 3 – zid je između polja [4,3], [4,4], [5,3], [5,4])
- ▶ Realizovati funkcije koje proveravaju da li je potez valjan
 - ▶ Proveriti da li je moguće pomeriti pešaka u odgovarajućem pravcu zadati broj polja
 - ▶ Proveriti da li je moguće postaviti zid na zadato mesto na tabli
- ▶ **VAŽNO: NIJE POTREBNO proveravati da li se postavljanjem zida na zadato mesto zatvara put do bilo kog početnog polja (faza II)**

Zadatak I – Interfejs

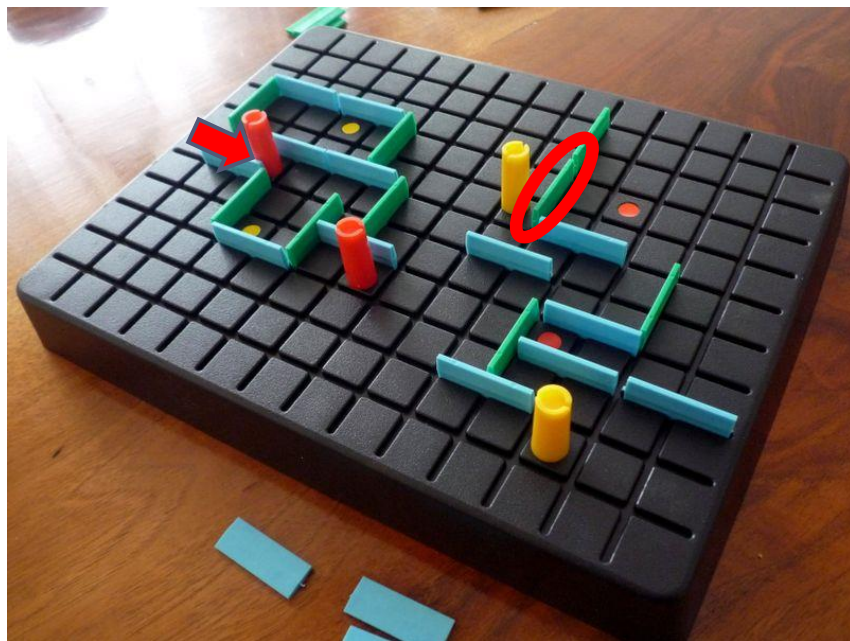

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	
	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
1															1
2															2
3															3
4															4
5															5
6	X	→													6
7															7
8						X									8
9															9
A												O			A
B															B
	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	

Uspravni zid: || (0x01C1) ili I

Potez: [X 2] [6 3] [Z 4 9]

Zadatak I – Interfejs

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	
	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
1															1
2															2
3															3
4															4
5															5
6															6
7															7
8															8
9															9
A															A
B															B
	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	

Zadatak II –

Operatori promene stanja

- ▶ Realizovati funkcije koje proveravaju da li se postavljanjem zida na zadato mesto zatvara put do bilo kog početnog polja
- ▶ Napisati funkcije za operatore promene stanja problema (igre) u opštem slučaju (proizvoljno stanje na tabli)
 - ▶ Na osnovu trenutne (proizvoljne) situacije na tabli (stanja) i zadatog (validnog) poteza formirati novu situaciju na tabli (stanje). Ne menjati postojeće stanje već napraviti novo i na njemu odigrati potez.
 - ▶ Na osnovu trenutne (proizvoljne) situacije u kocki (stanja) i igrača koji je na potezu formira listu svih mogućih situacija na tabli (stanja) povlačenjem samo jednog poteza, korišćenjem funkcije iz prethodne tačke
- ▶ Realizovati funkcije koje obezbeđuju odigravanje partije između dva igrača (**dva čoveka, ne računara i čoveka**)
 - ▶ unos poteza i provera da li je potez moguć
 - ▶ ukoliko nije moguć zahtevati unos novog poteza
 - ▶ ukoliko je moguć odigrati ga i promeniti trenutno stanje
 - ▶ prikazati novonastalo stanje sistema
 - ▶ proveru kraja i određivanje pobednika u igri

Zadatak III – Min-max algoritam

- ▶ Implementirati Min-Max algoritam sa alfa-beta odsecanjem za zadati problem (na osnovu zadatog stanja problema)
- ▶ Obezbediti da funkcija Min-Max sa alfa-beta odsecanjem ima ulazni parametar kojim se definiše dubina pretraživanja
- ▶ Obezbediti da funkcija Min-Max sa alfa-beta odsecanjem vrati potez koji treba odigrati ili stanje u koje treba preći
- ▶ Realizovati funkcije koje obezbeđuju odigravanje partije između čoveka i računara
- ▶ **VAŽNO: NIJE POTREBNO implementirati funkciju za određivanje heuristike (faza III)**
 - ▶ Napraviti funkciju koja za odgovarajuća stanja vraća karakteristične vrednosti samo u svrhu testiranja ispravnosti napravljenog Min-Max algoritma

Zadatak IV – Heuristika

- ▶ U implementaciju Min-Max-a sa alfa-beta odsecanjem dodati funkciju za procenu stanja koja se poziva kada se dostigne zadata dubina traženja.
- ▶ Implementirati funkciju koja vrši procenu stanja na osnovu pravila zaključivanja
- ▶ Funkcija za procenu stanja kao parametre treba da ima oznaku igrača za kojeg računa valjanost stanja, kao i samo stanje za koju se računa procena.
- ▶ Procena stanja se mora vršiti isključivo korišćenjem mehanizma zaključivanja nad prethodno definisanim skupom pravila. Zadatak je formulisati skup pravila i iskoristiti ih na adekvatan način za izračunavanje heuristike.
- ▶ Za izvođenje potrebnih zaključaka (izvršavanje upita nad skupom činjenica kojima se opisuje stanje) koristiti mašinu za zaključivanje.
- ▶ Implementirati funkciju koja prevodi stanje u listu činjenica ...

